

αυτά είναι πολύπλοκα, εκθαμβωτικά και σφραγισμένα από τη δική του εφευρετικότητα, ουσιαστικά είναι παγιδευμένος και διαζευγμένος από την ελπίδα του διαλόγου με τα λυτρωτικά σκιρτήματα του απόλυτου. Κι αυτή ακριβώς η κατάσταση πρέπει να τον κάνει να εγερθεί, να εξεγερθεί! Όντας κατακερματισμένος, πρέπει να βρει τον τρόπο να ξεπεράσει τα συντρίμια της τεχνολογίας του και τις υλικού περιεχομένου προσκολλήσεις του και να επανασυναρμο-

λογήσει μια νέα δημιουργική ενότητα. Μια ενότητα στηριγμένη σε μια σύγχρονη πνευματικότητα κι εσωτερικότητα, που δεν αρνούνται αλλά και δεν προσκολλώνται τυφλά στον ορθό λόγο, που διασχίζουν τα τοπία του παρελθόντος όχι για να καθλωθούν στα χαρακώματα των πικρών αναμνήσεων, αλλά για να βρουν στέρεα σημεία-γέφυρες με ό,τι καλύτερο μπορεί να κυοφορείται μέσα στις δίκαιες εξεγέρσεις του παρόντος και του μέλλοντος.

Βασίλης Αλεξίου *Τάξις και Ασφάλεια βασιλεύει πάνω από τις σχολικές τάξεις!*

*Έχουνε νομικά βιβλία και διατάγματα
Έχουνε φυλακές και οχυρώσεις
(Τις άλλες σχετικές προετοιμασίες τους δε μετράμε!)
Έχουνε δεσμοφυλάκες και δικαστές
Που παίρνουνε πολλά λεφτά κι έτοιμοι για όλα είναι.
(...)
Μα τόσο πανίσχυροι είναι λοιπόν οι εχθροί τους;*

*Έχουνε νόμους, αστυνόμους
και εισαγγελείς και παιδονόμους,
έχουν 473 άρθρα (χώρια οι υποπαράγραφοι) του Ποινικού Κώδικα
για να τιμωρούν ό,τι έρχεται σε αντίθεση με τις βουλές τους.
Μα ποιοι είναι τέλος πάντων αυτοί οι φοβεροί εχθροί τους
που γι' αυτούς χρειάστηκε να επιστρατεύσουν επιπλέον
μια Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου;
(Από ένα ποίημα του Μπέρτολτ Μπρεχτ, με τη δεύτερη στροφή παρεμβλήθη)*

Κι όμως αυτοί οι φοβεροί εχθροί, για τους οποίους δεν φτάνανε τα 473 άρθρα του Π.Κ. και χρειάστηκε να επιστρατεύσουν την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομέ-

νου για να αντιμετωπίσουν μιαν «έκτακτον περίπτωση εξαιρετικής επείγουσας και απροβλέπτου ανάγκης», δεν είναι παρά παιδιά 12-18 χρονών. (Αν και η Πράξη

αναφέρεται και στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, μέχρι τη στιγμή τουλάχιστον που γράφονται αυτές οι αράδες δεν έχουν αναφερθεί κρούσματα επέμβασης εισαγγελέων ή αστυνομικών στα Δημοτικά και στα Νηπιαγωγεία). Αυτοί είναι λοιπόν οι «εχθροί του λαού» που για χάρη τους φαίνεται να προβλέφθηκε η παραπάνω διάταξη για το «απρόβλεπτο» του άρθρου 44 § 1 του Συντάγματος. Παιδιά, που μ' ένα σχιζοφρενικό σχεδόν τρόπο, από τη μια μεριά διδάσκονται την Αντιγόνη και από την άλλη καλούνται να υπακούσουν στους σύγχρονους Κρέοντες, παιδιά που υποτίθεται πως θα πρέπει να μπηθούν σε μια Δημοκρατία που για τους πρώτους που δεν ισχύει είναι αυτά τα ίδια.

Είναι τα ίδια παιδιά που τα «πάει» ο Χριστόδουλος όταν είναι υπάκουα και δεν τα παρασέρνουν οι διάφοροι «έξω απ' εδώ» σε καταλήψεις, οι ίδιοι νέοι, που οι οργανικοί κοντυλοφόροι και οι ψωροδιανοούμενοι της εξουσίας τους βγάζουν ανορθόγραφους όταν «παλαιούν» για το δικίο τους και ιδεολογικά ορθογραφημένους όταν τραυλίζουν στημένη αμφισβήτηση στις φιέστες της Βουλής των Εφήβων (ναι, αυτού του ιδιότυπου θεσμού ιδεολογικού γενιτσαρισμού!). Είναι οι ίδιοι νέοι που τους βρίζουν αλήτες και «του δρόμου», όταν τα «παίζουν στο κρανίο» με το μέλλον που φτιάχνουν γι' αυτούς και βγαίνουν στους δρόμους, και από την άλλη τους βαφτίζουν φερέλπιδες και ορθοφρονούντες όταν τους κοπαδιάζουν (δωρεάν!) στα στάδια ή στο Ζάπειο για να ουρλιάξουν το «Πολυκαισαρίη» στις ακριβοπληρωμένες τοιρμόνιες τους για την Ολυμπιάδα και τις άλλες μικρές «Μεγάλες ιδέες» τους.

Και ενώ από τη μια μεριά ξεποστέλνουν την πλειοψηφία αυτών των ίδιων νέων εκτός σχολείου ή στις κοινωνικές χωμα-

τερές της ανεργίας, της ανασφάλειας και της κατάρτισης —καύσιμη κι αναλώσιμη ύλη στις αγοραίες τους επιδιώξεις— δεν δίστασαν, για να τους συντείσουν, να τους επιβάλλουν με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου, με ιδιώνυμο δηλαδή, τον υποχρεωτικό τους στρατωνισμό, τώρα που τα «παιδιά» ξέρουν πια γιατί παλεύουν, στο σχολείο των αυξανόμενων ταξικών φραγμών, του αποκλεισμού, της εντατικοποίησης, του τέλους της παιδικής ηλικίας.

Κι έτσι η τάξις και η Ασφάλειά τους βασιλεύει πάνω από τα σχολεία. Τάξις που δεν διατάζει να επιστρατεύει όταν χρειάζεται εισαγγελείς, χωροφυλάκους και χαφιεδισμό και που δεν έχει τίποτε να ζηλέψει από τις παλιές «αλησμόνητες» μέρες. Σε όσους κάνουν πως δεν καταλαβαίνουν θυμίζουμε πως ήδη από την πρώτη μέρα της εφαρμογής της Πράξης Νομοθετικού περιεχομένου (Παρασκευή 3-12-99) σχεδόν όλα τα τηλέφωνα των Λυκείων ήταν «κατελιημένα» από τις κλήσεις της Ασφάλειας που ζητούσαν από τους Διευθυντές τα ονόματα των μαθητών που συγκροτούν τα 15μελή!

Όσοι λάτρεις της τάξεως ή τάξης (παλιάς ή νέας) μυκτηρίζουν τα περί «χαμένων ωρών» (λες και η Παιδεία, η Bildung καταπώς έλεγαν και οι Γερμανοί φιλόσοφοι του 19ου αιώνα, είναι κάτι σαν ταξίμετρο, κοντέρ καταγραφής κονσερβαρισμένης, μετρήσιμης γνώσης), και όσοι απαντούν με νεοανθρωπιστικά λεξιλόγια (τα γνωστά, η παιδεία είναι «εθνική υπόθεση» ή με εκείνες τις ηλίθιες ταυτολογικές διαπιστώσεις πως «κατά βάθος τα ζητήματα της εκπαίδευσης είναι ζητήματα νοοτροπίας και παιδείας») δεν έχουν απλουστάτα καταλάβει ή κάνουν πως δεν καταλαβαίνουν πως τις μέρες μας στην εκπαίδευση, και ιδιαίτερα στη δευτεροβάθμια, παίζεται ένα βαθύτατο πολιτικό στοίχημα που οι μαθητές, όντας οι ίδιοι η

σκακιέρα που πάνω της ρίχνονται οι «πessoί», έχουν καταλάβει πολύ καλά.

Ο ατώτερος στόχος του παιχνιδιού, για τη λογική των κυριάρχων, δεν είναι άλλος από αυτόν που περιγράφει ο Νόαμ Τσόμσκι: «Ο έλεγχος πάνω στην ψυχοκοινωνική αρχιτεκτονική του ανθρώπου για να κατορθώσει ο παγκόσμιος καπιταλισμός την εμπορευματοποίηση όλων των κοινωνικών σχέσεων σύμφωνα με τη λογική του: να τις αξιολογήσει —καθώς επίσης και τα δρώντα υποκείμενα— μέσα από το πρίσμα του κόστους-κέρδους, δηλαδή σαν εμπορεύματα». Γι' αυτό και η μετατροπή του σχολείου σε αγοραίο ίδρυμα εκπαιδευσιμων, αναγκαιών για την κοινωνία των απασχολήσιμων που ανοιχτά προπαγανδίζουν, οι συνεχείς εξετάσεις, η μετατροπή της γνώσης σε κατακερματισμένες πληροφορίες, η απέκδυση του σχολείου και από τα τελευταία ανθρωπιστικά του ψιμίθια. Ο Μισέλ Φουκώ φαίνεται να επαληθεύεται, όταν, πριν από χρόνια έγραφε (στο *Επιτήρηση και τιμωρία. Η γέννηση της φυλακής*): «Μπαίνουμε στην εποχή της ατέρμονης εξέτασης και της καταναγκαστικής αντικειμενικοποίησης. [...] Το άτομο δεν αποτελεί πια ένα μνημείο για μελλοντική μνήμη, αλλά ένα ντοκουμέντο για ενδεχόμενη χρησιμοποίηση».

Στην ουσία πρόκειται για τη μεγαλύτερη συντηρητική «επανάσταση» των τελευταίων δεκαετιών στο χώρο της εκπαίδευσης. Το σχολείο στη μέση βαθμίδα κόβεται στα δυο. Το μεγαλύτερο κομμάτι του υποβιβάζεται στην κατάρτιση και στην ημιμάθεια εξωθούμενο είτε εκτός σχολείου είτε στα ΤΕΕ, δηλαδή σε «ιδρύματα» απασχολήσιμων που δεν έχουν ούτε καν το ακρώνυμο του Σχολείου και που φυσικά δεν οδηγούν σε κανέναν τίτλο σπουδών. Μια έξωση που δε θα σημάνει μόνο την καταδίκη όλων αυτών των νέων στην εργασιακή πε-

ριπλάνηση, στην ανεργία ή την εμπλοκή τους στα γρανάζια του φαύλου κύκλου της κατάρτισης-εργασίας-ανεργίας-επανακατάρτισης, αλλά επιπλέον και την καταδίκη τους σε μια ιδιόμορφη κοινωνική δυσλεξία και αλαλία, σ' έναν κοινωνικό αναλφαβητισμό χρησιμότητα μεν για τους κρατούντες, αλλά που για την κοινωνία θα σημάνει την επιστροφή σε ένα στάδιο σχεδόν πρωτόγονο. Όσοι «γλιτώσουν», αφού περάσουν μέσα από έναν εξεταστικό μαραθώνιο (για να εσωτερικεύσουν περισσότερο ότι και η ίδια η γνώση δεν είναι τίποτε άλλο παρά βαθμοί, δηλαδή εμπόρευμα), τσακισμένοι ιδεολογικά (ή ακόμη και βιολογικά), διοχητεύονται σε αγνώστου ταυτότητας και καμιάς προοπτικής πανεπιστημιακά τμήματα, αφού όλα τα πτυχία αποσυνδέονται από τα εργασιακά δικαιώματα, μετατρέπομενα στην ουσία σε απλές βεβαιώσεις που η αξία τους θα καθορίζεται από τις ορέξεις της αγοράς και τις ανάγκες της για μεγαλύτερο κέρδος.

Άσχετα με την κατάληξη αυτού του τρίτου γύρου μαχών στην εμπόλεμη εδώ και χρόνια ζώνη της εκπαίδευσης, γελιούνται όσοι νομίζουν ότι το «τζινι» που οι δαίμονες της «μεταρρύθμισης» τους απελευθέρωσαν μπορεί εύκολα να ξαναμπει στο μπουκάλι με «κλητήρια θεσπίσματα», παρακρατικές μεθόδους ή με κολακείες.

Είναι απόλυτα προβλέψιμο πως στο μέλλον, τόσο στο χώρο της εκπαίδευσης όσο και γενικότερα της κοινωνίας, όλο και πιο συχνά θα βρεθούν στην ανάγκη να «αποφασίσουν και να διατάξουν» πάρα πολλές Πράξεις Νομοθετικού Περιεχομένου για την αντιμετώπιση των «εκτάκτων περιπτώσεων εξαιρετικής επείγουσης και απροβλέπτου ανάγκης» που σήμερα σπέρνουν —σιγοσφυρίζοντας γιάπικα και δήθεν αδιάφορα— οι νεοφιλελεύθεροι, φασίζο-

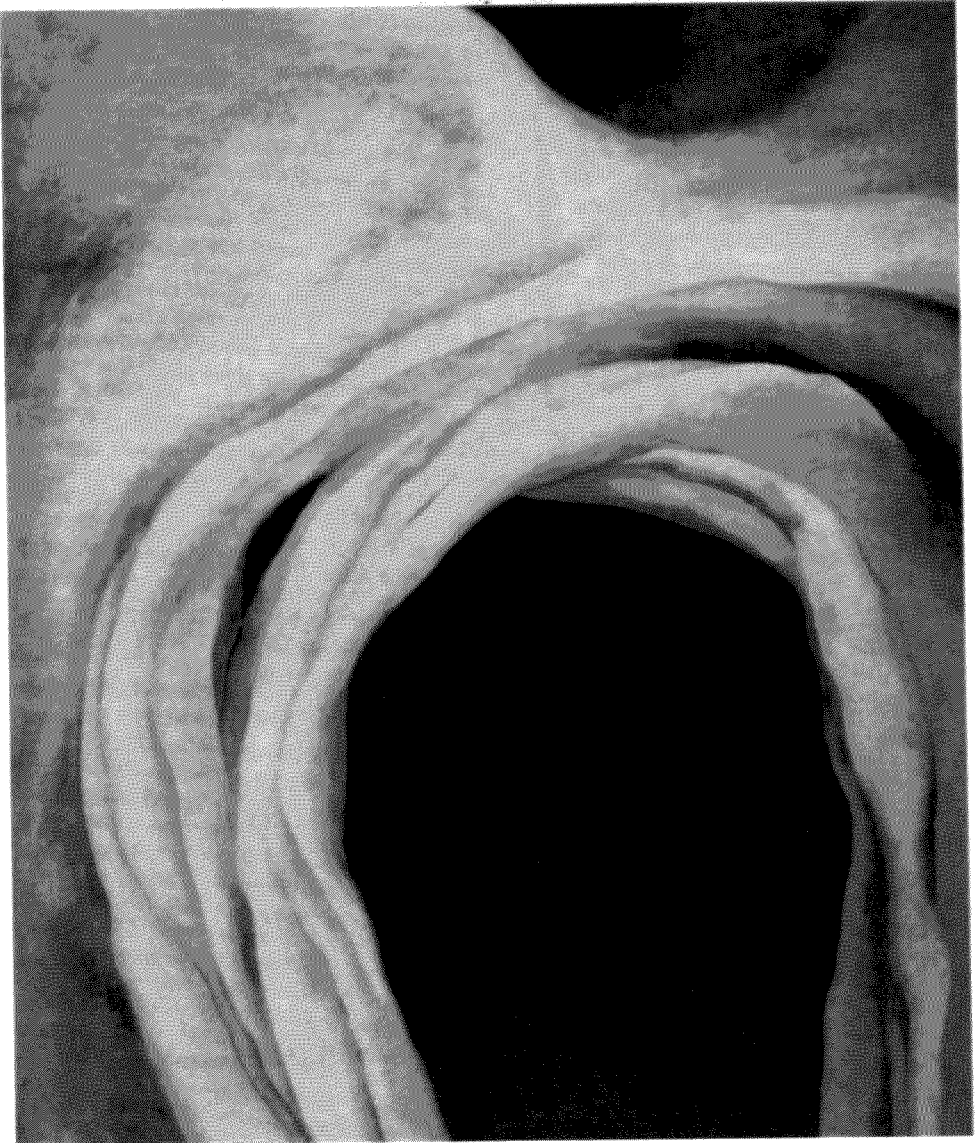
ντες άνεμοί τους. Όπως είναι επίσης απόλυτα σίγουρο, μιας και το μέλλον διαρκεί πολύ, πως σε μια κοινωνία που η εξουσία επιστρατεύει αστυνόμους και εισαγγελείς για να «διαπαιδαγωγήσει» το μέλλον, είναι η ίδια η εξουσία αυτή που, παρά τους στιγμιαίους «θριάμβους» της, δεν έχει κανένα μέλλον.

Εξάλλου ένας χρησμός παλιός, τους το είχε «προβλέψει»:

*Την οργή των παιδιών να φοβάστε
και του μέλλοντος τους σπασμούς,
αυτούς που ανορθόγραφα θροΐζουν
στων «καταληπτικών» τις κρίσεις!*

Τζώρτζια Ο' Κηφ, Κεραυνός πάνω από τη θάλασσα, 1922

Τσαορτζια Ο' Κηφ, Ροζ και μπλε, 1919